

ЙОЗЕФ ПОХЛ БЕСНИЯ

Перевод от чешки: Мая Якимова, 1979

chitanka.info

Сърцето ми щеше да хвъркне от щастие, когато си мислех за острия горски въздух, преситен с боров аромат, и за двете седмици отпуска с пушка на рамо.

Къщата на горския пазач с разперени на белия си покрив еленови рога бе в края на поляната. Пред нея стърчаха две лиственици, наподобяващи пирамиди, и една кичеста липа като символ на тишината и спокойствието.

Горският пазач беше забележителен човек. В крайчето на устните му играеше вечна усмивка, украсена от гъстите, малко рошави мустаци, които стигаха чак до гърдите. В малките му очи светеха весели пламъчета. С око на познавач той разгледа моята ловна пушка, кимна с глава и после приятелски ме потупа по рамото:

— Е... можеш да си опиташ късмета. Нали познаваш сръндака. Това е животно, което бяга из гората, а на главата си обикновено има две рогчета. — След тези думи горският се засмя.

Похвалих се:

— Вече съм окачил у дома на стената няколко трофея и по млад сръндак няма да стрелям. Затова не се тревожи!

Горският запали лулата си, смукна от нея няколко пъти, после махна с ръка към гората:

— Първите дни поогледай сечищата, а после ми кажи кое ти е харесало най-много.

С това всъщност започна всичко.

Още същия ден привечер се запътих към гората.

На сечището цареше горещина и задух, елховите клонки не се помръдваха. Предпазливо преминах по пътеките, обрасли тук-там с трева, обръцах се след всяко клонче и старателно огледах всички полянки. Високо в ясният небосвод стърчаха връхчетата на боровете, които приличаха на големи, рехави букети. Отнякъде се чуваше спокойното, тихо гукане на див гълъб. Всичко бе дружелюбно, приветливо, тихо...

Срещнах го в края на рядката гора. Лежеше направо върху опадалите от дърветата иглички и спокойно изчака да се приближа до него. Бях сигурен, че за здравия елен това е необичайно. Посред бял ден, като че ли бе изгубил всякаква предпазливост. Хрумна ми, че може да е ранен, но щом видях как ме гледа със смелите си, горделиво присвити очи, разбрах, че е здрав, изключително развит и силен

сръндак. На главата си имаше едно късо, обезобразено рогче, разклонено почти водоравно на три наведени клонки, покрити с едри перли. Вторият рог, тънък и необикновено бял, стърчеше право нагоре. С острия си връх той наподобяваше същинска кама. Сръндакът имаше сива маска с няколко заздравели белега.

Стоях като в сън на няколко крачки от него.

Преживяйки невероятно спокойно, той трепна с уши и лениво се повдигна, сякаш се ядосваше, че съм го обезпокоил и че му преча. Огледа се, после бавно си тръгна.

Развълнуван, разказах това на горския пазач. Той се разхождаше из стаята и подът скърцаше под тежките му стъпки. Още не бях свършил, когато ме прекъсна и започна да говори за Бесния.

Преди години пуснали в района сръндак, докаран от Словакия. Още на втората година се разбрало, че надлъж и нашир нямало друг, който би се осмелил да се срещне с него. Безгрижно господствал в средната част на гората около Мъртвата долина и като че ли съзнавал своята сила. Веднъж, посред бял ден, предизвикателно застанал на сечището и се отдръпнал от хората чак в последния момент. Сигурно бил отраснал при някой горски пазач, защото така се държали сръндаците, отгледани в плен. След това те ставали опасни, упорити и лениви.

Един ден привечер дотичала старата Варвара и ужасена, се разкрещяла, че в гората я бил нападнал самият дявол. Там оставила вързопа с покупките и избягала. Като отишла в гората, намерила вързопа разкъсан, а брашното и солта разсипани по земята като пресен сняг. Не след дълго Бесния, както започнали да му викат, обезпокоил на Спален връх някаква млада двойка от града и гонил момъка чак до Студения поток. Когато обаче съвсем унищожил контрабаса на стария Крутилек, с който той цяла нощ преди това бил свирил на сватба в съседното село, на горския му дошло до гуша от неговите лудории. Получил от управителя разрешение да го застреля. Й оттогава Бесния се изгубил, сякаш усетил, че е осъден. Горският дори се зарадвал, че всичко приключило от само себе си. Предположил, че сръндакът се е преселил в друг район, и то доста надалеч, тъй като повече нищо не се чуло за него.

Горският пазач нервно смукна от лулата и се спря насред стаята:

— Значи той пак е тук. Лоша работа! Май тебе е чакал. Жалко, че не ти разказах всичко това по-рано. Досега да си окачил шапката си с елхова клонка, потопена в кръвта му.

Едва дочаках утрото. От вълнение се въртах в леглото и мислено виждах белия, тънък рог на сръндака, остър като кама.

Развиделяваше се. Гората бавно се събуждаше. Гъста мъгла закри ниските дръвчета с безформени качулки. Ухаеше на влага и ягоди. От блатото при Студения поток се чуваше глухо квакане на жаби. Приблжих дървената ограда и се опрях на нея. С бинокъл разгледах потъналото в мъгла сечище.

Неочаквано в неясния кръг на стъклото се появи сръндакът. Търкаше рога в ствола на тънка бреза и яростно започна да рови с предните си крака. Тревата наоколо се разхвърча. След малко той спря, започна да души и изчезна зад една стара ела. Сърцето ми лудо се разтуптя. Не ми оставаше нищо друго, освен да се покача на оградата. Не мислех докде е стигнал Бесния. Внимателно закрепих единия си крак на първата напречна греда, после другия на по-горната. Затаил дъх, крадешком следях мястото, където изчезна сръндакът. Преметнах крак и се опрях на едно тънко дърво. В същия миг то изпраця силно. От сечището излетя дрозд и уплашено изсвири. От другата страна му отговори сойка. Храсталаците зашумоляха и със силен тропот Бесния побягна. Само за миг той се спря, някак подигравателно метна глава и премина на няколко крачки от мен през дупката на оградата. Целият разтреперан и безпомощен, аз не смеех да мръдна. Четири дена кръстосвах гората нашир и надлъж. Спях само по няколко часа, но дори и не мярнах Бесния. Чух го веднъж да рови между ниските борчета, един ден, привечер, с врецене ме изпрати чак до края на поляната. На петия ден си направих убежище върху склона на Мъртвата долина и сложих съвсем лека постеля. Напразно прекарах цялата вечер близо до разораното място. Месецът още мъждукаше на просветляващия се небосклон, когато отново се промъкнах към чакалото. То цялото бе разхвърляно. Повехналите елхови клонки лежаха наоколо, а постелята ми се белееше далеч встрани. В меката глина се виждаха отпечатаните следи от силни копита на сръндак...

Слънцето грееше, когато, уморен, се връщах по поляната към дома на горския пазач. Той стоеше под голямата липа и се усмихваше. Отдалеч се провикна:

— Отслабнал си най-малко с десет кила, човече! Гащите ти се въртят на кръста и очите ти едни хлътнали! Обзалагам се, че Бесния вече води с десет на нула, нали?

Горчиво се усмигнах. Усещах, че ако подвия крак, веднага ще заспя наред поляната. Мислите лениво се преплитаха в уморения ми мозък, но в центъра стоеше с пълна сила дивият сръндак с белия, тънък рог, остър като кама...

На осмия ден небосклонът се покри с тежки облаци и по здрач комарите яростно започнаха да хапят. Разхождах се в края на гората над Мъртвата долина. Тя потъваше в мрака. Изпробвах рога за примамване. Седях до мощния ствол на една ела и леко, съвсем тихо започнах да свиря. Зад гърба ми изпраща клонка. Предпазливо и почти незабележимо обърнах глава. В мрака на разстояние един изстрел стоеше Бесния. Усетих дланите си влажни, кръв нахлу в слепоочията ми. Отместих се и същевременно вдигнах пушка. Сръндакът, готов за скок, изтръпна. Стори ми се, че мускулите под козината му потрепераха. С трясъка на прекършено дърво някъде наблизо падна мълния, почти едновременно загърмя и дърветата застанаха от силния вятър. Затворих очи. Може би само за стотна от секундата...

Мястото, където преди миг стоеше Бесния, бе празно. От тъмната гора се носеше неговото отдалечаващо се вресцене. То беше тъй самолюбиво и гордо!

Измокрен до кости, едва се дотърсих до кръчмата в горния край на селото. Там нямаше никого, само старият Крутилек се опираше на тезгяха. Обърна глава към мен, изтри бирената пяна от мустаците си и каза:

— Струва ми се, че тоя бунтовник доста те разиграва. Само парцалите са ти останали и едва се държиш на крака. Кълна се, че в селото няма човек, който да не те мисли. Ама ще си го получи той, тоя разбойник! Макар и само за контрабаса. Какъв инструмент беше! Имах го от баща си...

Тежко се наместих на стола. В обувките ми жвакаше вода. Хвърлих шапката си на масата, беше мокра като гъба. Погледнах Крутилек с уморени очи:

— Ще го хвана аз! Не се бой! Имам още цели пет дни!

Пет дни се влачих като пребит из цялата средна част на района. Куцах с десния крак, а левият не беше кой знае колко по-добре.

Струваше ми се, че виждам Бесния зад всеки храст, че точно пред мен отива към широкото поле или пък че нарочно се мярва по отсрещната страна на долината.

Последният ден бавно гаснеше и слънцето се скри зад сивия хоризонт. Вече бях убеден, че сръндакът ме беше победил. В главата си нямах нито една разумна мисъл.

С тежки крачки се запътих към дома на горския. Сред рядката горичка в сивкавия полумрак различих сърна. Внимателно вдигнах бинокъла... Да, сърна е! Разочарован, въздъхнах. Отново погледнах животното, после гората наоколо... и сърцето ми се разтуптя. На няколко крачки от сърната в тъмната сянка се очертаваше бялото, тънко стъбло на еленовия рог, остър като кама. Усетих как коленете ми се подкосиха.

Ето те тебе! В последния възможен миг преди края на отпуската. Мъчех се да остана спокоен. Поставих мерника на пушката върху бялата черта на еленовия рог, после малко по-надолу, където трябваше да бъде еленовата шия... поех си въздух, издишах... затаих дъх...

Изстрелът рязко разсече тъмнината.

Сърната уплашено побягна към поляната. Тревата зашумоля под скоковете ѝ. Отлично! Сама... та това значи е краят на Бесния!

Изведнъж ми стана жал. Срамувах се, че отнех на гората гордия и неуловим сръндак — Бесния.

Стоях като замаян и дишах дълбоко.

После бавно се приближих към жертвата. Изпитвах удоволствие при всяка крачка. Великолепно попадение! Какъв изключителен стрелец!

Или пък, помислих си, не е кой знай какво изкуство да простреляш в почти непрогледна тъмнина бяло клонче от бреза.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.